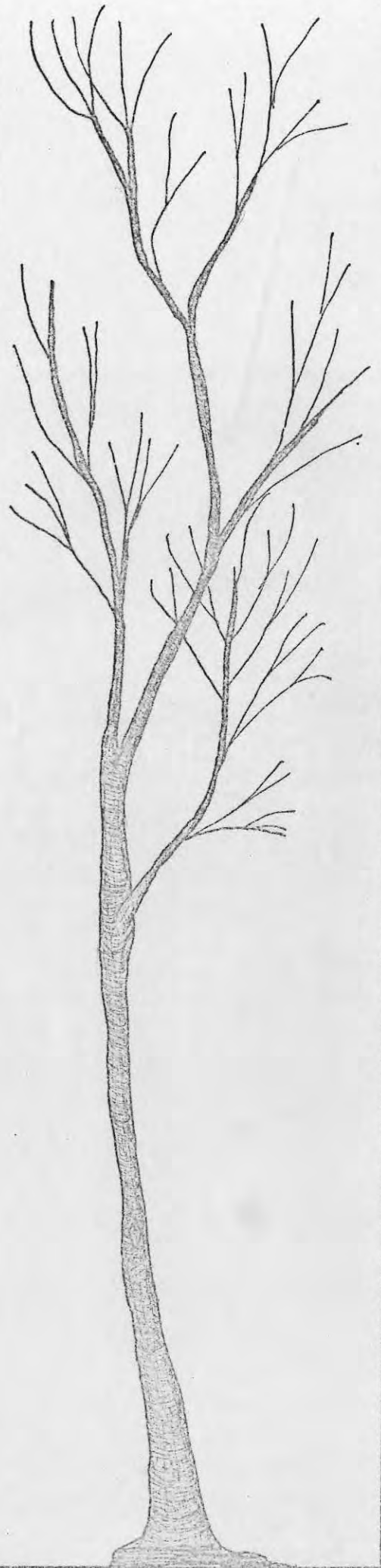

BOL
WERK

3

VERTREK
RECTOR
KOSTER

dank voor alles

Enkele jaren voordat Ed Koster rector werd van onze school, schreef professor Jacques Presser -zonder wiens ingrijpen in mijn historische studiën ik waarschijnlijk nooit aan deze regels zou zijn toe gekomen- over leraren en directeuren: "..... overbelast, duvels-toejager, zondebok, caricatuur, met maar al te veel twijfel aan zichzelf en met slechts resten van vertrouwen doet hij zijn werk, ten bate van een gemeenschap, welker dankbaarheid doorgaans pas haar remmen verliest bij zijn begrafenis". Ik denk dat deze beschrijving slechts zeer gedeeltelijk, namelijk voor de eerste drie woorden af en toe, op onze scheidende rector van toepassing is. Hij behoort meer bij die enkelingen die er in slagen -ik citeer hetzelfde artikel- "voortdurend te triomferen over de duizend-en-een omstandigheden, welke een instelling als het middelbaar onderwijs tot een paskwil kunnen maken".

Als ik probeer Ed Koster te typeren met een paar losse woorden, dan valt me allereerst 'deskundigheid' in; zelden of nooit heb ik meegeemaakt dat hij moest toegeven iets niet te weten, waar het onderwijszaken betraf. Onmiddellijk daarna: 'vertrouwen geven'; wanneer je eenmaal was aangenomen, werd je verondersteld de zaken verder ook zelf te regelen. Ik heb wel eens gevonden -ik spreek uitsluitend voor en over mezelf- dat hij soms te goed van vertrouwen was. Op de derde plaats denk ik aan 'onvoorwaardelijke steun'; dat zal wel vooral een herinnering van de laatste jaren zijn, toen ik als corrector in zijn naaste omgeving werkte.

Nu ik een paar maanden op zijn stoel zit, vraag ik me af wat je als rector van een grote schoolgemeenschap gaat missen. Word je niet een buitenstaander in de praktijk van alledag? Heb ik toch niet wat heimwee bespeurd, als hij vertelde over de eerste jaren, toen hij nog iedereen kende? Misschien moet je die vragen wel bevestigend beantwoorden. In de loop van bijna twintig jaren heeft Koster zijn en onze school,

natuurlijk lang niet volmaakt want wat ^{was} wel, een belangrijke plaats bezorgd in de Nederlandse onderwijswereld en tot een gemeenschap gemaakt, waarvan zeer velen graag deel uit maken.

Ed, nog heel veel jaren. Weet dat je altijd welkom blijft in jouw school. Heel veel dank voor alles.

M. Siewe

Ed Koster was de Rector van ons aller Pius X
Het was duidelijk dat hem dat goed beviel!
Hij gaf de stoot, de school werd groot,
En ieder die daarvan genoot,
Want rector was hij echt met hart en ziel!

(refrein slotlied cabaret)

RECTOR

KOSTER

Wij gooiden de dikke vloermat in de klas heen en weer onder gejuich en grote stofwolken. Net toen de bel ging zwaaide ik hem dwars door de klas. Het raam stond open en hup, daar vloog hij naar buiten, 2 verdiepingen omlaag. Nog geen kwartier later kwam de conciërge ermee terug met de eis van de rector, dat hij die het gedaan had, op zijn kamer zou komen.

Hij liet me 2 minuten staan voor zijn bureau en schreef door. Toen richtte hij zijn koude ogen op mij en zei met zijn kraakstem: "Verschure, dat gáát niet!" De straf was fors. Rotvent! dacht ik en knikte.

Waarom was ik zo blij, weer weg te kunnen? Wat was het geheim van deze man, waardoor er orde heerste als we alleen maar dachten dat hij in de buurt was. Waarom dook hij toch altijd weer plotseling op, wanneer ergens iets broeide? Geliefd was die rector niet bij ons en na ons eind-examen zouden we hem eens de waarheid zeggen dat zijn vissenbloed zou laten koken. Maar na het eindexamen deed niemand dat. Niemand dorst eigenlijk goed, maar bovendien hadden wij allemaal toen toch het gevoel dat wij iets aan hem te danken hadden. Misschien wel dat ik mijn eind-examenklas gehaald had! Wij bedankten hem bij het afscheid half amicaal en half verlegen.

Jarenlang heb ik niet meer aan mijn oude rector gedacht, maar toen ik als geneesheer-directeur een moeilijke taak en grote verantwoordelijkheid op mij had genomen, bracht de herinnering zijn figuur weer voor mijn geest terug. Ik begon zijn betekenis te begrijpen, die was veel groter dan ik ooit had beseft. Hij was de eerste vreemde in mijn dagelijkse leven geweest, zes jaar lang, met een markante, sterke persoonlijkheid. Ongemerkt had hij een stempel van stijl, rechtlijnigheid en duidelijkheid op zijn school, het lerarencorps en op ons als leerlingen gedrukt. Zes jaar was ik geconfronteerd met een krachtig, rechtschapen mens met al zijn menselijke tekorten - hij was hard soms, weinig soepel - maar met een stuk waarachtige menselijke grootheid.

Dertig jaar na mijn eindexamen zag ik hem terug als patiënt in het Maria-paviljoen. Hij zei: "Verschure, het schenkt mij voldoening dat je hier directeur bent." Ik ben zelden zo ape-trots geweest. Gek hè! Wat is de invloed van een mens op de ander dan toch enorm groot!

Je zal vragen: "Wat heeft dit allemaal te maken met rector Koster?" Nou, juist heel veel, want hij was net zo'n soort man. Markant, sterk, duidelijk een persoonlijkheid, die een stempel achterlaat; een man die het niet nodig had om te jagen op populariteit; een echte vakman. En daarom zal het rectoraat van Koster een diep en recht spoor achterlaten in de geest van heel velen, die op het Pius X zijn geweest. Een spoor dat in je leven ineens weer zichtbaar zal worden na vele jaren, als je zelveens kraakt onder de last van een zware taak. Een spoor dat pas over een halve eeuw door de tijd zal zijn uitgewist.

Een echte vakman! Jan de Hartog heeft in zijn boek Tholassa misschien maar 50 regels gewijd aan de oude sleepbootkapitein Bakker met zijn stenen bakkes en zijn visse-ogen. Toch beheerst Bakker achter al het gebeuren het hele boek omdat hij een echte vakman is. Je moet dat eens lezen, dan weet je wat ik bedoel als ik zeg: "Rector Koster hartelijk dank van allen die ooit onder je leiding gewerkt hebben. Je hebt niet alleen iets voor ons gedaan. Je hebt iets aan ons gedaan."

HERINNERINGEN

Herinneringen van een oud-staflid

In augustus 1958 deed voor het eerst in de nog maar korte geschiedenis van het Pius X Lyceum een nieuwe figuur zijn intrede. Het aantal leerlingen was namelijk in die paar jaren reeds zo toegenomen, dat de rector gerechtigd was zich in zijn taak te laten bijstaan door een medehelper, een conrector. Op de leerlingen en op een enkele (pas naar het onderwijs overgegane) docent maakte dit nogal wat indruk, zo zelfs dat er keurig geantwoord werd: ja, conrector, nee, conrector en tot uw dienst, conrector (het was in die tijd namelijk nog de gewoonte om met twee woorden te spreken!). Kennelijk had men er wat moeite mee: de man was natuurlijk niet de rector, maar het was toch weer iemand anders dan de andere leraren, want hij had een aparte kamer. Wie er helemaal geen moeite mee had, was de rector zelf: de taken werden verdeeld, er werden goede afspraken gemaakt, ondergetekende kreeg als classicus de zorg voor de gymnasiale afdeling, kortom er werd vastgesteld: wij doen alles wat er gedaan moet worden, samen; of jij het nu doet of ik, dat komt er niet op aan, als het maar gebeurt. In mijn elfjarige conrectoraatsperiode werd dit devies door de rector steeds hooggehouden en wel zo, dat hij nooit enige maatregel of actie van mij heeft gedesavouéerd, hoewel ik mij best kan voorstellen dat hij wel eens gedacht zal hebben: nou, nou moet dat nu zo. Om nog even een stukje geschiedenis op te halen: mijn benoeming vond plaats na een gesprek met de toenmalige voorzitter, waarbij ik blijkbaar een goede beurt maakte door in een van zijn redevoeringen - op zijn verzoek - enige Taciteïsche zegswijzen te ontdekken. Hierna zal dan wel, neem ik aan, met de overige bestuursleden over mijn benoeming beslist zijn. (De leraren wisten van niets, de rector wel, want hij had mij aanbevolen.) Maar nu terug naar de heer Koster: de samenwerking was optimaal, zoals ik hiervoor al opmerkte, terwijl wij toch twee verschillende persoonlijkheden waren (zijn): hij mathematisch denkend, terwijl mij dit in geen dele gegeven was (is). Hij zette de roosters in elkaar en zag altijd de mogelijkheden of onmogelijkheden al lang, als ik nog aan het puzzelen was. Ik verzorgde de dagelijkse roosterwijzigingen, maar hij was altijd bereid om even snel de helpende hand te bieden als het mij niet lukte.

Hij verstond uitstekend de kunst om bij gesprekken over vermeend onrecht, als de klager maar niet ophield (en bij mij de gal dreigde over te lopen) zijn kalmte te bewaren en het gesprek op academisch niveau te tillen, waardoor dan vaak de bezwaren wegebden en de zaak gesust werd.

Nooit zal ik vergeten, dat er zich eens een verkoper aandiende om de automatische signaalklok voor de wisseling van de lessen te leveren. De rector vuurde op deze man zoveel technische en diep ingrijpende vragen af, dat hij uiteindelijk in arren moede uitriep: meneer houdt U astublieft op: U weet er veel meer van dan ik: laat mij gaan. Of die klok er gekomen is weet ik niet meer, maar de man droop af, dat wel. Echt kwaad was hij zelden of nooit; slechts eenmaal heb ik mogen meemaken, dat hij een jongen, om wat voor vergrijp dan ook, een flens (zo noemde hij dat: het staat in van Dale!) om de oren verkocht. Wel ontstak hij vaak in een soort heilige toorn als de onderwijsbelangen in de knel dreigden te geraken, of toen men bijvoorbeeld een open school in de Bijlmer wilde oprichten.

Maar laat ik deze overpeinzingen afsluiten: er zijn ten slotte voor U nog meer herinneringen te lezen in dit gedenkboek.

Mijn conrectorsperiode op het Pius X Lyceum is, dank zij vooral de uitermate gewaardeerde samenwerking met de rector, Ed Koster, geworden tot een van de stadia in mijn leven, waarop ik met groot genoegen en volle tevredenheid kan terugzien.

Th.W.J. Nicolaas.

DE MAN

VAN KNOLLEN

EN CITROENEN

"Heus, je zult geen last van hem hebben. Kom maar gerust. Je kunt altijd na een jaar weer weggaan."

Met deze woorden werd ik in 1965 door een vriend overgehaald, om op het Pius X Lyceum enige lessen te gaan geven. Ik zag er wat tegen op, omdat ik de nodige krasse verhalen had gehoord over de rector daar, ene Koster, mij omschreven als een ongemakkelijk mannetje, autoritair, die als het moest het hele lerarencorps, plus ouders en bestuur in de hoek praatte.

Ja, daar was wel iets van waar, zei mijn vriend, maar voor het werken was alles er prima, en als je gewoon les gaf had je nooit last van hem.

Ik zag met enige spanning naar het sollicitatiegesprek uit, maar dat viel bar tegen. Ik werd niet in de hoek gepraat, er werd eigenlijk helemaal niet gepraat. Zelf had ik me voorgenomen niets of zo weinig mogelijk te zeggen, en hij dacht vermoedelijk: laat die knul nou die twaalf lessen maar nemen, dan kunnen we tenminste de rooster maken. Niet goed, volgend jaar een ander. Later heb ik dit altijd een van Koster's zwakste kanten gevonden, de sollicitatiegesprekken. Ik denk dat hij binnen drie minuten voor zichzelf wist wat hij weten wilde, maar dan kun je moeilijk de sollicitant alweer wegsturen. De praktijk schijnt overigens uit te wijzen dat hij op zijn manier best wel een redelijk corps bij elkaar heeft gekregen.

In mijn eerste Pius X jaren kreeg ik van Ed Koster een beeld dat mij niet tot een dikke vriend van hem maakte, om het eens voorzichtig te stellen. Wat het lesgeven betreft was inderdaad alles prima geregeld, niemand legde me ooit een strootje in de weg, integendeel, Koster's zorg was met name er op gericht de leersituatie optimaal te maken, hij had een warm hart voor het gymnasium, en hij was er de man niet naar om terug te schrikken voor rare bokkesprongen voor de klas, die ik in mijn jeugdig Enthousiasme toen nog wel eens demonstreerde. De naaste buurman protesteerde wellicht, want de houten wanden boden weinig geluidsisolatie, maar de rector vond het wel mooi.

Neen, het was meer zijn optreden buiten lesverband dat mij vaak hinderde. Hij had zo'n manier om "mededelingen" te ventileren in de lerarenkamer (meest kritische noten), die door merg en been ging, en bovendien ergernis wekte door de lange duur er van, ten koste van de koffiepauze.

Ook op vergaderingen moest je wel eens even slikken, wanneer hij met deze of gene de vloer aanveegde, of wanneer een voorstel dat hem niet zinde aan de gordijnen werd genaaid.

Het was een vreemde situatie: er werd naar mijn indruk nogal wat gemopperd, er kwam trouwens later een zogeheten kankercommissie (die mocht namens het corps periodiek bij de staf het gekanker netjes overbrengen), en toch vond vrijwel iedereen het een prettige school om te werken, wie vergelijken kon met andere scholen deed dat altijd enthousiast, men liep niet massaal weg, en men gaf ook volmondig toe dat dit alles het werk van diezelfde Koster was.

Wat mijzelf aangaat, ik had vier andere scholen leren kennen, en zou ze beslist niet boven deze prefereren, maar niettemin had ik genoeg kritiek op de leiding; ook op de nodige punten die ik tegenwoordig zelf als staflid steun - maar dat komt vaker voor.

De opvallendste wijziging in mijn verhouding tot Koster deed zich voor in het jaar waarin ik voor het eerst een volledige baan nam. Ik besloot wat meer aan het schoolleven te gaan deelnemen. Het was het jaar van de democratiseringsakties en de schoolparlementen. Ook op onze school kwam een 'commissie voorbereiding schoolparlement'. De plannen waren zeer vergaand, het leek er op dat we de strijdbijl gingen opgraven.

En toen trok Th. Nicolaas zich uit de staf terug en werd ik conrector.

Weg strijdbijl, weg harde acties, niet meer tegenover Koster, maar naast hem. En derhalve soms mét hem tégen die dingen waar ik tevoren voor geijverd had. Dat was van tijd tot tijd erg moeilijk. Maar hoe moeilijk moet het voor hem geweest zijn zo'n conrector te aanvaarden. Ik heb daar uit zijn mond nooit iets over gehoord, en dat was een van de eerste kwaliteiten waarom ik hem begon te bewonderen. Als hij eenmaal iets had aanvaard, dan ook geheel en al, zonder enige rancune.

In het begin vroegen we hem wel eens: voel je je nu niet een beetje onprettig, met vier van die jonge kerels naast je?

Maar hij voelde zich daar heel wel bij, sterker nog, het leek in de loop der jaren of hij zelf steeds jonger werd.

Ik heb dat altijd heel opmerkelijk gevonden, dat hij het opbracht om nog zover mee te gaan met veranderende opvattingen. Niet dat hij zich door zijn vier 'hulpjes' (zoals wij onszelf plachten te betitelen) in de hoek liet zetten. Er is veel strijds gestreden daar! En aangezien zijn strijdlust gauw geprikkeld werd, en wij heel wat prikkelingen ter tafel brachten, kon het er warm toegaan.

In menig opzicht hield hij het been stijf, bepaalde dingen kreeg je direkt gedaan, andere vroegen jaren doordouwen; maar altijd draaide het om de kwaliteit van de ingebrachte argumenten.

Ik heb toen gaandeweg gemerkt, dat een groot deel van de kritiek die ik eerder op Ed Koster had, stoelde op onvoldoende begrip.

Het was echter ook niet gemakkelijk hem te begrijpen als je niet nauw met hem samenwerkte. Zijn menselijke kanten houdt hij graag verborgen, en toen nog meer dan nu.

Ik dacht aanvankelijk dat er moeilijk met hem te praten was; dat was niet zo, maar hij wekte steeds die indruk. Hij blafte iemand soms af, maar hij had in feite het liefst dat men dan terugblafte, dat verhoogde direkt zijn respekt voor de ander. Voor juiste ideeën, voor overtuigende logica, en ook voor persoonlijke inzet, had hij altijd de hoogste waardering.

En als iemand, hetzij leerling hetzij leraar, bij hem kwam met persoonlijke problemen, dan vond hij bij Koster een warme belangstelling en een grote bereidheid tot hulp, in elke vorm. Ik geloof niet dat velen wisten hoe menselijk geïnteresseerd hij eigenlijk was.

Wij als stafleden wisten het wel, althans je kwam er op den duur achter. Daarom was het zo eigenaardig dat je hem er maar moeilijk van kon weerhouden leerlingen naar huis te sturen vanwege te lange haren of te ongewassen spijkerbroeken.

Mijn herinneringen aan de scheidende rector zijn natuurlijk zeer veelvuldig, meer dan ik zou kunnen opschrijven, en ik heb er ook geen lust toe om allerlei incidenten of anekdotes te memoreren. In mijn herinnering staat vooral gegrift zijn inspirerende werklust, en zijn grote kwaliteit als onderwijzman. Een man die zich geen knollen voor citroenen liet verkopen, door niemand, op geen enkel gebied. En die ook in zijn publikaties anderen waarschuwde, zich die knollen niet voor citrusvruchten te laten aansmeren.

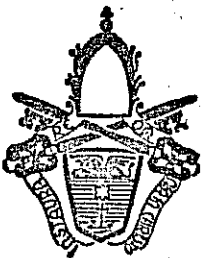
Onverschillig in welke kring je Koster tegenkwam, hij was er de man die voorop liep, hij werkte het hardst, hij kende zijn zaakjes het best. Juist omdat hij zulke uitgesproken opvattingen koesterde, was er regelmatig aanleiding tot meningsverschil. Doch eens of oneens, wat hij zei had kwaliteit, wat hij deed was zo gemakkelijk niet te verbeteren. Daar ging een voortdurende inspiratie van uit.

En bij dat alles heb ik toch nooit iets gemerkt van een persoonlijke ambitie; wat hem voortdurend bezighield en wat altijd zijn voornaamste zorg had, dat was de kwaliteit van het onderwijs, aan zijn eigen school en in den lande.

Bij zijn afscheid van het convent van katholieke directies in Amsterdam spoorde hij zijn collega's aldus aan: Als er iets dreigt mis te gaan, als zich ergens nieuwe ontwikkelingen voordoen, spring er in, laat je horen, doe mee, ook al weet je dat je dan al heel gauw zelf het meeste werk moet opknappen. Het ontging niemand dat hij hiermee een heel aardige schets gaf van zijn eigen manier van werken.

Het is een voorrecht je de samenwerking met zo'n man te kunnen herinneren.

A.A.Peters

Pius X, naar wie onze school is genoemd, voerde als wapenspreuk een motto dat vooral op onze jonge school van toepassing schijnt te zijn: omnia instaurare in Christo, alles opbouwen in Christus.

Jaarlijks bouwen wij op in materiële zin: weer zal in september het aantal lokalen met zeven worden uitgebreid, besprekingen worden gevoerd om tot een snelle nieuwbouw te geraken...

uit het voorwoord in de Pius X agenda

1960

E. Koster

"ik ben verrekt eigenwijs"

Ed.H.G.J. Koster

Interview door M. Deelen en A. Braet

"'t Is een stuk voorzienigheid geweest", zegt Ed. Koster (*1910, Den Haag), terugblikkend op "een heel merkwaardige vooropleiding. Ik heb vaak het gevoel gehad, dat voor wat later mijn loopbaan geworden is, ik dit eigenlijk van a tot z moet toejuichen. Een gladdeschoolloopbaan zou wel eens een nadeel kunnen zijn."

Het begon met twee jaar verlies op de lagere school door een klieraandoening aan de keel. Vervolgens na h.b.s.-b weer vier jaar 'verlies': twee jaar gym alpha als voorbereiding op het seminarie, dat hij na twee jaar weer verliet ("Er zijn dingen die ik nooit aan de openbaarheid heb prijs gegeven, die mij nu minder zouden kunnen schelen als die nu openbaar worden"). Ook zijn studie wis- en natuurkunde in Leiden mocht niet glad verlopen. De oorlog kwam ertussen, zodat hij pas na 1945 zijn doctoraal deed, waarna hij leraar natuurkunde werd op het Aloysius in Den Haag.

Op deze school bracht hij het niet verder als gewoon leraar, "want op een patersschool een leek conrector, daar was geen sprake van, de hele top werd bezet door paters." Zijn bestuurlijke ervaring deed hij op bij de r.k. lerarenvereniging St. Bonaventura. Vanaf 1950 zat hij in het hoofdbestuur met als taak het geven van rechtskundige adviezen aan de leden. Daarvoor kwam hij vaak op het Departement. "In die jaren heb ik hele plezierige contacten op het Departement gekregen." In 1956 rector van het nog op te richten Pius X op de zandvlakte van Nieuw West. Toen hij voor deze baan getipt werd, was zijn eerste reactie: "Ik wil in Amsterdam niet wonen."

Nu, 1975, met pensioen, maar niet zonder werk. We noemen slechts zijn voorzitterschap van het stichtingsbestuur van een op te richten oecumenische gemeenschap van scholen in de Bijlmer naast de bestaande Open School Bijlmer.

"Ik geloof dat het meest trok een meer rechtstreeks contact met de achtergrond van de kinderen."

Een verrassend antwoord op de vraag waarom hij rector wilde worden. Hij licht toe, dat de scholen in de jaren vijftig gemiddeld veel en veel kleiner waren, onder de 500 leerlingen was normaal. "In de begintijd - tot 300 leerlingen - was het echt zo, dat ik alle leerlingen plus ouders met naam en toenaam kende. Dat was een vreselijk leuke tijd, de leukste tijd, geloof ik wel. Daar komt bij dat in die tijd geleefd werd uit het ouderwetse rectoraat: Roma locuta, causa finita. Dat scheelde enorm veel in tijd, je had veel meer tijd om je met details bezig te houden."

"Dan komt er een tijd dat je moet delegeren. De school maakt bij zijn groei enkele cesuren door. De eerste cesuur ligt bij 300 à 400 leerlingen. Daar begin je die persoonlijke betrokkenheid bij alle details ter zijde te stellen. D.w.z. dat moet je, doe je dat niet dan kweek je een crisis." De tweede cesuur onderkent hij bij ongeveer 1000 leerlingen. Dan komen er communicatieproblemen in het corps, waarvoor hij een lerarenraad als een oplossing ziet ("Ik heb er ettelijke malen naar gehengeld"). Over deze overlegstructuren zegt hij nog: "Ik dacht dat we nog een beetje teveel zaten op de lijn, als er iets is dan hebben we een plenaire vergadering nodig. Er zijn problemen van een mid-

denniveau, niet zo levensgroot dat ze een plenaire vergadering eisen, maar toch wel zo dat ze regelmatig overleg vragen."

"WERKWEKEN, DIE LIGGEN ME HELEMAAL NIET"

Op de vraag naar nieuwe initiatieven van correctoren noemt hij de werkweken van C. Meyer, voormalig corrector.

"Ik heb altijd met graagte iedereen het initiatief gegeven en laten uitvoeren. Het was in die tijd op de jezuietencolleges zo; dat de paters het heft in handen hadden en een flink heft. De directie voerde de initiatieven uit. Dat vond je wel eens spijtig."

"Neem bijvoorbeeld de werkweken, die liggen me helemaal niet. Ik was blij dat hij (Meyer) het deed. Mij liggen die praatcolleges niet; mijn vak is geen praatvak. Ik vind ook dat de werkweken in een schoolleven op zich genomen uitermate nuttig kunnen zijn, maar ook steeds een probleem zijn. Je moet steeds afwegen of de voordelen voor de kleine groep opwegen tegen de nadelen van de grote groep, want je legt je school voor een groot gedeelte plat."

"Kijk, er zit natuurlijk ook altijd een school leeft in een glazen huis. Er wordt van buitenaf tegenaan gekeken. Er hoeft in het schoolleven niet veel mis te gaan en de kritiek ligt klaar, hoor." We vragen naar de legendarische invloed van die twee protesterende ouders.

"Als iemand met een klacht komt, ga je die klacht overwegen op zijn eigen merites. En dan kan het zijn dat je zegt: heeft niets te betekenen, er zijn kinderverhalen verkeerd overgekomen, of er zit een kern of een heleboel waarheid in. Dan ga je zeggen, wat moeten we eraan doen."

"OPGEPEPTE VERHALEN DIE JE VAN (DALTON)DIRECTIES KREEG"

Hoe breed zijn de marges voor een rector om een eigen beleid te voeren?

"Moeilijk. Kijk, ik werd benoemd in een school die om het mathematisch te zeggen een lege verzameling was. Ik werd benoemd door een bestuur, dat zich een idee gevormd had over de school die ze gingen neerzetten. Dan is dus een beleidslijn getrokken, aan die lijn zit je grosso modo vast."

U hebt afgesproken er een Daltonschool van te maken?

"Ja, ze wilden een school van een duidelijk vernieuwend type, en er werd mij gevraagd in welke richting ik zelf dacht. Daar werd ik vrij in gelaten. Het Daltononderwijs trok mij het meest aan, omdat het ergens het midden houdt." Overigens viel er volgens de rector in het oude gebouw niet te daltoniseren.

Het daltoniseren in het nieuwe gebouw, dat erop ontworpen is, is verzand. U heeft zich daar niet tegen verzet.

"Nee, ik ben langzamerhand tot de conclusie gekomen, en die conclusie is erg versterkt door die vijf werkgroepen die we toen hadden, die overal bezoeken zijn gaan afleggen. Die kwamen binnen met berichten die ze van directies hoorden en die ze van docenten hoorden: een groot verschil tussen de dagelijkse schoolpraktijk die je van de docenten vernam en de vaak ietwat opgepepte verhalen die je van de directies kreeg. Ik heb toen sterk de indruk overgehouden, en velen met mij, dat wat Daltontaken heet - en het is waarachtig geen kleine opgave voor een docent samen met zijn sectie de taken uit te werken-

dat dat veredeld huiswerk was. Werken aan Daltontaken in de school wanneer dat min of meer structureel wordt opgelegd door directie of communis opinio dwingt mensen in een richting die toch het eigenlijke daltoniseren geen recht doet. Het is zo dat er mensen in onze school zijn die zonder dat het etiket daltoniseren erop zit heel sterk in die richting werken. Het is óók duidelijk dat er mensen zijn, die niet alleen niet in die richting werken, maar die het ook niet zouden kunnen."

U wilt niet dwingen?

"Ik wil niet dwingen. Ik geloof dat geen leraar beter lesgeeft, dan-ie lesgeeft precies zoals hij nu eenmaal is. Een leraar moet zichzelf zijn." In reactie op de opmerking dat hij zich in het algemeen weinig met de didactiek van de docenten bemoeide: "Ja..., dat is misschien nooit een uitdrukkelijk plan geweest, het is van de andere kant mijn gevoel, nog steeds, dat de leraar de vrijheid moet hebben om zijn eigen didactiek te bepalen. Objectief mag die minder zijn, maar zo bereik je de beste resultaten. Het maakt, dunkt me, voor de leerlingen echt niet zo gek veel uit, dat ze bij een andere leraar komen en daar weer een andere didactiek ervaren. Ook die leerlingen zijn met zijn dertigen in een klas niet helemaal hetzelfde."

"NIET KATHOLIEK IN DE ZIN VAN GIJSEN OF ALFRINK, MAAR HET BELEVEN VAN DE EVANGELISCHE WAARDEN...."

We praten over het benoemingsbeleid, over sollicitatiegesprekken.

"Je probeert te taxeren of het iemand is die voldoende haar op zijn tanden heeft om niet ten onder te gaan bij de eerste de beste klas waar hij in komt. Er zijn erbij die die indruk maken."

Bent u het eens met De Jong (staatssecretaris van O. en W. die bij benoemingen weer meer op het geloof wil gaan letten)?

"Ja, ik wil dat zelf ook. Bij de school in de Bijlmer willen we daar als bestuur heel uitdrukkelijk op gaan letten."

Kunt u op deze manier nog een school bemannen? Als u moest kiezen tussen de k van katholiek en de k van kwaliteit, dan koos u toch voor het laatste?

"Je probeert natuurlijk alletwee de k's te krijgen. En dat is ten duidelijkste niet altijd mogelijk geweest. We hebben niet-katholieken op school, we hebben lieden die ronduit toegeven dat ze hun katholiciteit niet zo hoog meer taxeren. Ik zelf zou niets liever willen dan dat die katholiciteit van de school eigenlijk duidelijk vanuit het docentencorps zou spreken. Niet katholiek in de zin van Gijsen of Alfrink of in welke zin dan ook, maar het beleven van de evangelische waarden in je eigen leven. Als dat in een docentencorps redelijk tot uiting komt, dan is daardoor een school katholiek."

Hoe denkt u over bepaalde protestant-christelijke scholen die de voorkeur geven aan minder bekwamen als die maar het geloof uitdragen?

"Ik geloof dat een van de eerste taken, ook van een katholieke school, ja specifiek van een christelijke school, is dat die school goed moet zijn, als school. Want je bent bezig met een stuk naastenliefde, dat is dus ook de zorg voor je leerlingen en dat moet heel hoog in het vaandel staan."

Acht u het mogelijk een school te bemannen met mensen die uw idealen in praktijk brengen?

"Ja, ja, op het ogenblik weer wel, omdat er weer wat meer ruimte is om bij sollicitaties ook nog eens een beetje te kunnen kiezen."

Hoe staat u tegenover een mogelijke hernieuwde bemoeienis van het Bisdop met de katholiciteit van de scholen?

"Het is het onvervreemdbare recht van de kerk - ik gebruik met opzet kerk en nog niet Bisdom, want dan denk je gauw hiërarchie - om de opvoeding in de godsdienstige sector onder zijn hoede te nemen." Over confessionele en open scholen: "Wel staat voor me vast, en wat dat betreft was ik het met de gang van zaken in de Open School Bijlmer niet eens op principiële gronden, dat de kinderen op de leeftijd dat ze op de middelbare school komen - zeker met de zeer matige catechetische opleiding op de huidige lagere scholen -, dat die kinderen beslist nog niet rijp zijn om hun eigen weg in een pluriforme gemeenschap te zoeken. Ik zou me kunnen indenken, dat je het leven van de leerling in een pluriforme gemeenschap vanaf ongeveer de vierde klas zou kunnen de voorkeur geven boven het leven in een geïsoleerde gemeenschap."

Hij constateert dat er scholen zouden kunnen zijn die van identiteit veranderen, bijvoorbeeld na een geleidelijk proces. We vragen hoe hij Pius X ziet in dit kader.

(Weifelend) "Ik weet het niet, ik weet het niet. Landelijk is het duidelijk dat er steeds meer nagedacht wordt over de identiteit van de bijzondere school. Volgende week beginnen de Pedagogische Centra met een bijeenkomst waarvoor ze de rectoren uitgenodigd hebben. Dat is iets wat zes, zeven jaar geleden niet bestaanbaar was. De slinger van de klok is weer een beetje naar de andere kant aan het doorslaan. Mag je het een nieuw Reveil noemen? Ik weet het niet."

"WANT DE SCHOOLRAAD WERD GEMANIPULEERD DOOR EEN STEL RADDRAAIERS"

In de woelige jaren zestig stuurde u wel eens een leerling naar de kapper. Hoe kijkt u daar op terug?

"Eh, als een farce, als een farce." Haalt hier aan dat in een nog vroegere periode de meisjes zelfs in de winter geen broek mochten dragen.

Valt dat over één kam te scheren? Zette u zich niet af tegen de opkomende jeugdcultuur?

"Ik weet het niet, ik vind het verschrikkelijk moeilijk om je daar nu in te verplaatsen. Je kunt ze over één kam scheren met spijkerbroeken die nu mode zijn en toen kampkleding waren. Waarvan we toen zeiden: voor jongens, alo, maar meisjes in een spijkerbroek naar school, dat was een godslastering bij wijze van spreken. Dat was een dolle zaak. Die knullen met die lange haren, dat was een dolle zaak. Het is allemaal wel wat veranderd, maar er lopen er hier en daar nog wel wat tussen, maar ze zijn niet meer in de meerderheid, waarbij je het nog een dolle zaak vindt, alleen je bent aan een heleboel dingen gewend geraakt. We - de hele staf - zagen het als een stuk provocatie. We vonden, het past niet bij de stijl van een middelbare scholier."

Daarna heeft hij het over "de houding, de mentaliteit van overal op je kont gaan zitten - laat ik het gewoon zeggen zoals het is -, niet meer op je eigen benen staan, overal moet gezeten worden, is het niet op de stoep dan is het op de grond, al is het in de hondendrek, maar d'r wordt gezeten. Te lamleendig om te staan. Kijk, daar heb je zo'n uitdrukking, ze zijn waarschijnlijk niet lamleendig, maar bij ons ouderen komt het zo over. Ik geloof niet dat het luiheid is, het is een stuk cultuur. Ik ontveins me niet en ik zie dat als een groot onheil voor veel mensen, dat je op een gegeven moment verstandelijk met een ontwikkeling mee kunt, maar emotioneel niet altijd. Dit veroorzaakt een gespletenheid die moordend is voor de psychische rust, dat veroorzaakt hartinfarcten en zenuwinstortingen."

Hoe reageerde u op het hoogtepunt van de contestatie (1968-69)?

"Lekker voelde ik me niet." Over de toendertijd opgerichte schoolraad: "Ik heb het eeuwig betreurd dat ze niet in staat waren die schoolraad zo in goede banen te leiden, dat-ie een werkelijk zelfstandige bijdrage tot de school zou gaan leveren, want die werd gewoon gemanipuleerd door een stel raddraaiers, die ook de oorzaak zijn geweest dat die schoolraad zichzelf heeft opgeheven. De schoolraad is opgeheven vanuit de publieke tribune! Het jammere was dat de schoolvereniging - juist zo verschrikkelijk leuk geleid door die drie meisjes, Amy Ekelschot o.a. -, dat die het veld ruimde. En toen hief de schoolraad zichzelf op en toen hadden we niets meer."

Die beweging van de jaren zestig is verlopen. Heeft u dat voorzien? "Nee, nee, ik heb het niet voorzien. Ik geloof ook dat al die bewegingen, Provo, nozems, kabouters, de Scholieren Belangen Organisatie, verlopen zijn en dat iedereen zich verkeken heeft op de intensiteit en continuïteit van die bewegingen." Spreekt in dit verband aarzelend over een modeverschijnsel gezien het gemak waarmee het wegebde ("al schop je ze ermee wakker, geen leerling die nu naar inspraakorganen vraagt").

Er is wel eens gefluisterd dat u ermee op wilde houden.

"Ik heb in 1970 het aanbod gehad om directeur van een afdeling op het Departement te worden. Als dat dus waar was, was het heel makkelijk geweest. Uiteraard heb ik een paar maanden rondgelopen met het idee doen/niet doen. Ik heb het uiteindelijk niet gedaan." Voegt hieraan toe, dat niet alleen de mentaliteit van de toenmalige leerling hem zwaar viel, maar ook de dagelijkse problemen met docenten, personeel, ziekte e.d. waarmee een rector steeds maar weer te maken krijgt. Bovendien kon hij tegen het eind van de jaren zestig bijna niet meer de verantwoording tegenover de ouders dragen voor een katholieke opvoeding. Het was toen totaal onduidelijk geworden wat je daar onderdiende te verstaan: "Een godsdienstleraar wist niet meer wat hij aan de klas moest verkopen."

"EEN GROTE STABILITEIT IN HET DOCENTENCORPS"

Het nieuwe type docent dat in de jaren zestig van de universiteit kwam.

"Ik geloof dat er tussen de docenten van toen en de docenten van nu en van daarvoor, als corps, niet zoveel verschil is. Want er is een grote stabiliteit in het corps. We hebben toen nieuwe mensen gekregen. We hebben daarbij merkwaardigermijns mensen gekregen, die in Bolwerk of wat daar voor doorging gedoodverfd werden als marxistisch - denk maar aan Ko Ariëns -, mensen die bij wijze van spreken met het woord democratisering op de lippen naar bed gingen en er mee wakker werden, maar die overigens als docent, laten we eerlijk zijn, geen cent anders waren dan we gewend waren. Ik geloof niet dat er in die tijd zoveel kwaliteitsvernieuwing in het corps plaats gevonden heeft. Wie zijn er nu als markante figuren in die jaren bijgekomen, die gebleven zijn en die een duidelijk stempel mee hebben helpen drukken op het docentencorps? Zeker Ko Ariëns, een zeer markante vent, die ik ook erg gewaardeerd heb."

U deed weinig beroep op de leraar buiten het lesgeven. Was dat een bewuste politiek?

"Ja, ja, dat houdt verband met twee dingen. Ik heb in het verenigingsleven altijd op de bres gestaan voor de belangen van de leraar. Ik geloof dat dat een stuk oorzaak was van het vertrouwen, dat ik hier van de leraren gehad heb. Van de andere kant, ik heb nooit de uren geteld

die ik aan het onderwijs besteed heb - het is een idealistisch ambt. Als een ander dat ook niet doet, waardeer ik dat ongelooflijk, maar ik eis het niet. Ik geloof dat ik het niet mag eisen. Ik geloof dat ik van elke leraar moet vragen, dat-ie zijn werktijd ambtelijk vol maakt en ijverig vol maakt, ik geloof niet dat ik van hem mag eisen dat hij buiten die werktijd ook nog voor de school bezig is."

Past dit niet ook in de diplomafabriek die u door uw karakter een beetje van de school maakte?

Hij legt uit dat hier nog twee zaken een rol spelen. Ten eerste werd hij rector in de tijd, dat men zich begon te verzetten tegen het collegemodel van de jezuiten die de totale opvoeding, de buitenschoolse activiteiten inbegrepen, van de ouders overnamen. In de tweede plaats wijst hij op de aversie tegen buitenschoolse activiteiten die voortvloeit uit de niet aflatende stroom verzoeken van commerciële en ideële aard om medewerking aan collectes, enquêtes, cursussen, uitvoeringen, enz., enz.

"IK HEB HET DOCENTENCORPS VAN TIJD TOT TIJD GEMANIPULEERD"

Uw vergadertechniek.

"Ik zal de eerste zijn om toe te geven, dat ik het docentencorps van tijd tot tijd heb gemanipuleerd. Ik geloof dat het me kwalijk genomen zou worden, als ik dat minstens van tijd tot tijd niet geprobeerd zou hebben. Want ergens ben je toch ook aan je verantwoordelijkheid als leider van een gemeenschap verplicht om datgene wat je goed oordeelt à tort et à travers erdoor te halen. Ik vind een van de problemen van de democratie en de democratisering, dat het vaak zo ontzettend veel moeite kost om datgene gedaan te krijgen wat er dan toch eindelijk uit de bus komt, terwijl het met zoveel minder moeite eenvoudiger gekund had. Ik geloof niet dat er zoveel nieuws uit de bus komt, aangenomen dat je een schoolleiding hebt die luistert naar wat er leeft." Mensen die vroeger in de docentencontactcommissie gezeten hebben, beklagen zich erover dat u geen invloed toestond op wezenlijke punten van beleid. Daarom wilde niemand meer kandidaat zijn.

"Ik ben het er bepaald niet mee eens (voor het eerst tijdens dit interview enigszins geïrriteerd). Kijk, ik ben een lastige vent. Ik geloof dat ik me in de rol van oppositie verschrikkelijk lekker voel. Dat betekent, dat ik iemand anders in de rol van oppositie ook goed verdragen kan. Maar dan moeten ze die rol ook aandurven!

U mocht niet in de rede gevallen worden, u praatte de tijd vol.

"Dat heb ik nooit met opzet gedaan. Vergeet niet dat het leiden van een vergadering een verrekt moeilijke zaak is. Naar veel van die plenaire vergaderingen ben ik, laat ik het gerust erkennen, met lood in de schoenen gegaan. Ik dankte God als we d'r in vrede weer uitkwamen." In reactie op de vraag zichzelf te typeren: "Ik ben diep in mijn hart geen democraat. Ik ben diep in mijn hart, geloof ik, verschrikkelijk autoritair, omdat ik geloof in de deskundigheid, in de ervaring, in de wijsheid die komt met de jaren. Er wordt zo ontzettend veel energie verspild door ieder door ervaring wijs te laten worden. Ik geloof dat ik het niet goed typeer met het woord autoritair, laat ik het eens een keer anders zeggen: ik ben verrekt eigenwijs."

"VAN KEMENADE HEEFT ALLURE EN IS DAARDOOR DES TE GEVAARLIJKER"

Op het eind van drie uur praten hebben we het veel te kort over de Nederlandse schoolpolitiek. Eerst een terugblik. De grootste onderwijskundige vernieuwing die hij meemaakte was natuur-

lijk de Mammoetwet. Hij noemt eerst een groot nadeel: de versmalling door het pakketstelsel. Een onnodige versobering; hij zou liever 10 vakken zien. Positief waardeert hij de brugklas en de daardoor ontstane gelijkschakeling van het pakket van de eerste klas van het m.a.v.o. en het v.w.o.-h.a.v.o. Ook het h.a.v.o. als idee draagt zijn goedkeuring weg, alleen frustreren maatschappelijke structuren en de huidige recessie een juiste ontplooiing van dit schooltype tussen v.w.o. en m.a.v.o., waarvoor hij echter een plaats ziet. Tot slot de actuele situatie. Hij wil nog geen commentaar leveren op de Contourennota zolang hij alleen uittreksels heeft gelezen. Hij is het origineel aan het bestuderen met een rood potlood in de hand.

De middenschool.

"Na de lagere school zou het mogelijk moeten zijn om te zeggen: deze leerling is geschikt voor 'the top' en deze voor 'the bottom'. Ik vind het dus ergens een farce om nou door dik en dun die leerlingen nog drie jaar bij elkaar te houden. Dat betekent een volslagen miskenning van het feit, dat Jantje geschikt is om het gymnasium te halen en Pietje maar ternauwernood geschikt is voor l.t.s." Verder: "Ik doe het mijn leraren niet aan om in één klas drie niveaus van onderwijs te realiseren, als ik dat net zo goed uit kan splitsen per klas. Op den duur zullen de scholen om organisatorische redenen de niveauverschillen sorteren. Dan is overigens de wanhoop nabij, rooster technisch. Ik zie het technisch niet zitten." Hij twijfelt of de huidige experimenten met de middenschool wel overdraagbaar zijn naar andere scholen. Ze vragen te uitzonderlijke onderwijssystemen, zeldzame figuren als Kees Boeke. "Je moet een onderwijssysteem bouwen op doodgewone mensen, de gemiddelde leraar, de gemiddelde conrector, de gemiddelde rector, die dit moeten kunnen waarmaken in de normale werktijd. Dat er natuurlijk hier en daar fenomenen rondlopen, dat wil ik graag aannemen en daar neem ik diep mijn hoed voor af, maar daar kun je het Nederlandse onderwijs niet op baseren. Ik ben erg bang dat met al dat experimenteergedoe natuurlijk juist dergelijke fenomenen naar voren komen en dat die aan de rest van het Nederlandse onderwijs ten voorbeeld gesteld gaan worden."

Waarmee we toe zijn aan een oordeel over Van Kemenade.

"Van Kemenade (hij zegt: "Kemenade") heeft allure, Van Kemenade is één van die zeldzame ministers die tempo weten te bereiken tegen alle loodzware vertraging die een Departement veroorzaakt in. Van Kemenade gooit het onderwijs dood met nota's, het is niet bij te houden. Waar haalt de vent het vandaan om in minder tijd dan wij nodig hebben om het ding (de Contourennota) te bestuderen, het ding in elkaar te zetten? Hij heeft het toch geflikt en het is voor een niet onbelangrijk deel zijn eigen werk. Dus een kerel met allure en daardoor des te gevaarlijker."

A. Braet

M. Deelen

uit het voor-
woord in de
Pius X agenda
1965

E. Koster

te geloven dat we iets niet kunnen, is de enige zekere weg om het onmogelijk te maken. Er is in het leven een gezonde dosis zelfvertrouwen nodig. Bij een inzinking moeten we de moed hebben, om ons heen te kijken, en anderen te ontdekken die niet beter of sterker zijn dan wijzelf en toch de eindstreep halen. Waarom wijzelf dan niet! Tandem op elkaar, je concentreren op je eigen werk, voeg daarbij uithoudingsvermogen en wat zou ons dan niet lukken?

MEVR. KOSTER

Er zijn op school heel wat leerlingen die de heer Koster niet of nauwelijks kennen. Maar geen enkele leerling kent mevrouw Koster. Vandaar het interview dat U hieronder leest.

EEN GESPREK

Kunt U beginnen wat over Uzelf te vertellen?

Ik ben geboren in Den Haag in 1922. Ik heb de middelbare school gedaan en daarna een paar cursussen gevolgd. Toen ben ik, dat was in de oorlog, op kantoor gegaan. Na de oorlog ben ik getrouwd, in juli 1946.

Heeft U in Den Haag veel van de oorlog gemerkt?

Je merkte het natuurlijk wel, maar echt geleden hebben we niet. Het laatste jaar, met de hongerwinter, was natuurlijk wel vervelend. Mijn man en m'n vader gingen toen wel eens een tocht maken om aan eten te komen, de boer op. Het was wel een nare tijd, je kon niet veel doen.

Uw man heeft U in Den Haag leren kennen?

Ja, hij woonde in dezelfde buurt en we hoorden bij dezelfde parochie, zodoende kwamen we elkaar nogal eens tegen. Op een gegeven moment lag er een brief in de bus met een uitnodiging voor een jeugdconcert, zoals je die vroeger had, en dat was eigenlijk de eerste kennismaking. Zo is het gekomen...

Hoe is de oprichting van de school eigenlijk verlopen, hoe is Uw man er bij betrokken geraakt?

Hier in Amsterdam bestond reeds de Pius X Stichting, die zochten in 1955 een rector. Mijn man was toen al zo'n tien jaar leraar wis- en natuurkunde in Den Haag, en hij is toen rector geworden, dat was in '56. Wij zijn hier in Amstelveen komen wonen en mijn man is met de school begonnen. Eerst had hij 83 leerlingen en verder niets: een zandvlakte, alles moest nog uit de grond gestampt worden. Hij heeft dus eigenlijk alles van het begin af op kunnen zetten en dat is natuurlijk erg boeiend.

U moest toen in de buurt van Amsterdam gaan wonen. Is dat bevallen of wilt U na de pensionering van Uw man gaan verhuizen?

Ach, we zijn hier onderhand wel ingeburgerd, en het bevalt ook wel. Eigenlijk zouden we liever wat meer buiten, in de natuur, gaan wonen, maar we hebben nog een dochter van 14 jaar en die is hier op school, heeft hier haar clubs en vriendinnen, en dan is het een beetje moeilijk om weg te trekken. En voor mijn man is het ook niet zo prettig, want je verbreekt dan alle contacten. Je moet helemaal opnieuw beginnen, en als je gepensioneerd bent, dus niet werkt, is dat wel lastig. We blijven voorlopig dus maar hier.

U had het over Uw dochter. Waar zit zij op school?

Hier in Amstelveen, op het Keizer Karel College, in de derde klas atheneum. Niet op Pius X, want de afstand is nogal groot en bovendien krijgt ze dan moeilijk vriendinnen. Ze is enig kind dus dat vonden we niet zo verstandig.

Heeft Uw man wel eens kritiek op het Keizer Karel College?

... nou nee, ... kritiek heb je natuurlijk altijd wel, maar het gaat er daar gewoon heel anders aan toe dan bij jullie. Daarom hoeft het nog niet minder te zijn.

Na bijvoorbeeld een rotdag op school, reageerde Uw man zich thuis dan wel eens af met een kwade bui of iets dergelijks?

Nee, hij is erg gelijkmatig van humeur. En als hij thuis is, kan hij moeilijkheden van de school makkelijk van zich afzetten. We merken er niet zo veel van.

U bent zelf de hele dag thuis. Heeft U nog bepaalde hobbies?

We houden in onze vrije tijd van fietsen en wandelen in de vrije natuur. Ik houd van lezen, handwerken, huishoudelijke bezigheden en allerlei dingen die daarmee te maken hebben.

Wast Uw man wel eens af?

Nee hoor, dat vind ik niet nodig ook. Als hij de hele dag zijn eigen werk heeft gehad hoeft hij 's avonds niet in de keuken te gaan staan om nog eens af te wassen.

Kent U veel mensen van onze school?

Ja, in de loop der jaren heb ik wel veel mensen leren kennen, op avonden op school en een enkele keer komen we wel bij elkaar thuis. Het best ken ik natuurlijk de conrectoren en de leraren die al wat langer op Pius X les geven.

Plannen voor na de pensionering van Uw man?

Voorlopig nog hier blijven wonen. Het zal wel vreemd zijn, maar mijn man heeft nog wat bezigheden op onderwijsgebied, dus hij zal zich daar wel mee bezighouden. En eindelijk tijd voor zijn hobbies: fotograferen en knutselen. Verder zouden we bijvoorbeeld buiten de vakanties om wat kunnen gaan reizen, maar dat is allemaal een beetje lastig omdat Jacqueline pas 14 jaar is. Daar ben je aan gebonden.

Was het voor U altijd even leuk dat Uw man rector was?

Hij was natuurlijk wel veel weg maar hij deed het met hart en ziel, en dan moet je er als vrouw ook achter staan, dan moet je niet gaan zeuren. Mijn man wilde eigenlijk niet zijn hele leven leraar blijven, iets meer gaan doen. Toen is hij hier rector geworden, met erg veel zin, vooral omdat het een nieuw te bouwen school was. Het was wel een drukker leven, maar het geeft ook veel voldoening.

Zo'n jaar of zes geleden was Uw man nogal tegen lang haar en spijkerbroeken. Wat denkt U er van?

Ja, toen begon dat eigenlijk zo'n beetje. Je kijkt er dan vreemd tegen aan, en nu ben je het wel gewend. Je kunt nu ook niet meer zeggen: je trekt geen spijkerbroek aan en je moet naar de kapper.

Doet Uw man wel eens zo tegen Uw dochter?

We proberen altijd de middenweg te bewandelen. Het moet niet te ouderwets zijn, je moet een beetje met je tijd meegaan, maar overdrijven hoeft ook niet.

Heeft U nog een raad voor mevrouw Siewe?

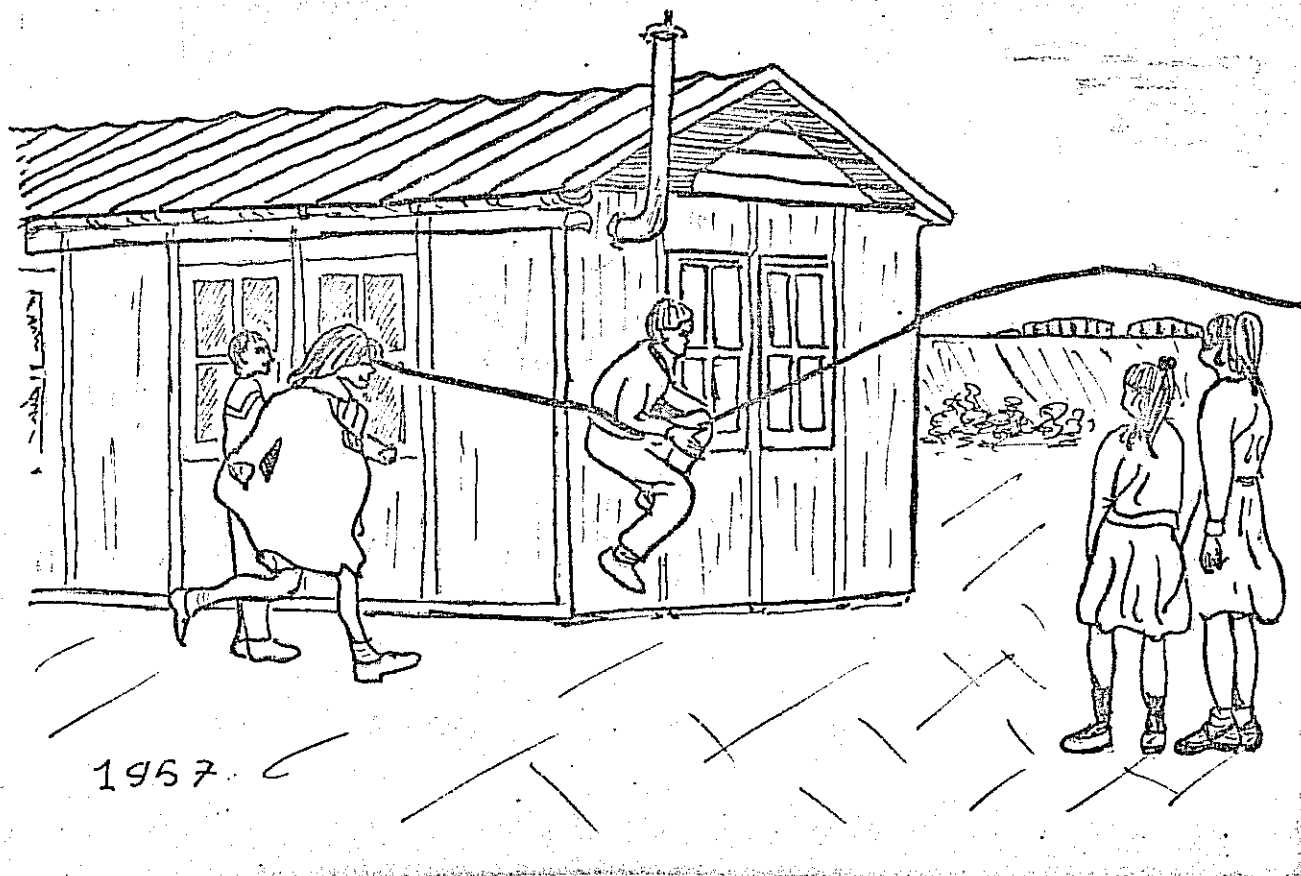
Nou, nee. Ze is zelf lerares, vroeger ook op Pius X. Ach, je moet het zelf ondervinden en het gaat allemaal geleidelijk aan. Toen meneer Siewe conrector was heeft ze het al een beetje kunnen meemaken.

Zien we U tijdens de feest-week nog op school?

Ja, ik hoop verschillende dingen mee te maken, met name het ontbijt. Erg leuk idee is dat.

Wim van der Wurff

Nanda Lauriks

PROGRAMMA

feestelijkheden

17 t/m 22

NOVEMBER

maandag

20.00 u TONEEL EN CABARET

Het programma bestaat uit drie onderdelen:

"Er zijn natuurlijk grenzen" van L. Bertrand, gespeeld door leerlingen;

"Toe nou, lieveling" van G. Feydeau, gespeeld door leraren;

Cabaret, uitgevoerd door leraren.

dinsdag

20.00 u TONEEL EN CABARET

woensdag

9.30 u EUCHARISTIE-VIERING in de Pius-X kerk.

Celebrant Mgr. Dr. J. J. M. Stieger.

Het schoolkoor zingt met begeleiding van strijkers de vaste gezangen uit de Missa Brevis in D (K.V. 194) van W. A. Mozart. De wisselende gezangen zijn genomen uit de Mis van Pinksteren en worden gezongen door een schola, bestaande uit docenten.

Dirigent is de heer Th. Tel, organist de heer L. Jehee.

- 10.45 u ONTBIJT voor de gehele schoolgemeenschap in aula en gangen.
- 11.30 u Opening van een TENTOONSTELLING van werkstukken van leerlingen in de kapel (tekeningen, handwerken, foto's).
- 13.30 u CULTURELE MIDDAG in de aula.
- 20.00 u TONEEL EN CABARET

donderdag

- 8.30 - 16.00 u SPORTDAG voor de klassen 1,2 en 3.
- 20.00 u TONEEL EN CABARET

vrijdag

- 9.30 u SCHAAKSIMULTAANSEANCE in de lokalen 335/336;
KLAVERJASTOERNOOI in de lokalen 201/205;
Gelegenheid tot deelname aan allerlei SPELLETJES in de benedengangen.
- 15.00 u SESSIE (voor genodigden).
- 16.30 u Officiële RECEPTIE (voor genodigden).
- 20.00 - 1.30 u FEEST voor de klassen 4,5 en 6.

zaterdag

- 20.00 u REUNIE van oud-leerlingen, docenten, oud-docenten, beampten en oud-beampten.

